

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupeného Mgr. Daniele Holým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2021, č. j. MPSV-2021/109670-911, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2023, č. j. 4 Ad 11/2021-75,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Danielu Holému, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši **3 146 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Tato věc se týká nepřiznání dávky pomoci v hmotné nouzi – doplatku na bydlení. Žalovaný zamítl pro opožděnost odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky pro hlavní město Prahu.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil u Městského soudu v Praze, který toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Podle soudu nepřímé důkazy prokázaly, že žalobce podal zásilku obsahující odvolání k poštovní přepravě v zákonné lhůtě.

[3] Nejvyšší správní soud (NSS) poté rozsudkem ze dne 24. 3. 2023, č. j. 2 Ads 290/2022-21, zrušil rozsudek městského soudu. Provedené důkazy podle NSS neprokázaly, že žalobce podal odvolání včas. NSS vysvětlil, co zejména je podle judikatury průkazným dokladem toho, že byla zásilka předána k poštovní přepravě. V navazujícím řízení před městským soudem žalobce nenavrhoval důkazy, které by s ohledem na svoji povahu

mohly vést k tomu, že by důkazní břemeno týkající se včasnosti podání unesl. Městský soud následně v souladu s právním názorem NSS žalobu zamítl.

[4] Žalobce (stěžovatel) v kasační stížnosti polemizuje se závěrem městského soudu, potažmo NSS, a nadále trvá na tom, že důkazy, které předložil, mohly prokázat včasnost podání zásilky. Stěžovatel také namítl, že mu NSS v předchozím řízení nepřeposlal kasační stížnost k vyjádření, čímž porušil jeho právo na spravedlivý proces. Městský soud také nezaujal stanovisko k jeho vyjádřením, které mu zaslal v reakci na zrušující rozsudek NSS.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s městským soudem i s předchozím rozsudkem NSS.

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Možnost účastníků řízení napadnout rozhodnutí krajského (městského) soudu poté, co NSS jeho původní rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, je omezena § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), podle něhož se NSS nesmí znovu zabývat věcí, u které již jednou svůj právní názor vyslovil, pokud se tímto právním názorem krajský soud řídil (nález Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05).

[8] Nepřijatelnost kasační stížnosti se tedy dotýká především otázek, které NSS v téže věci již závazně posoudil, resp. mohl posoudit (usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS). Toto omezení odráží závaznost právního názoru pro krajský (městský) soud v dalším řízení (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a vylučuje i možnost, aby NSS změnil svůj původní závazný právní názor k nové kasační stížnosti v téže věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS).

[9] Ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obsahuje i výjimku z popsaného pravidla. Kasační stížnost je přípustná, namítá-li stěžovatel, že se krajský (městský) soud neřídil závazným právním názorem NSS vysloveným v předchozím rušícím rozsudku. Judikatura Ústavního soudu a NSS dovedla nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. další výjimky z aplikovatelnosti tohoto ustanovení. Zpravidla jej nelze vztáhnout na případy, kdy NSS vytýká krajskému (městskému) soudu procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav nebo nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Opakovaná kasační stížnost je obvykle rovněž přípustná, pokud krajský (městský) soud doplnil po zrušení svého původního rozsudku dokazování, byť nově zjištěné skutečnosti hodnotil v souladu s názorem NSS, vyjádřeným v rušícím rozsudku (rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2009, č. j. 8 As 25/2009-66). Dalším důvodem přípustnosti opakované kasační stížnosti může být změna právního stavu v důsledku změny či zrušení rozhodného právního předpisu, nelze-li v dané věci aplikovat předpis původní; podobně může jít i o vyslovení protiústavnosti předpisu Ústavním soudem (již citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 9 Afs 59/2007-56). Přípustnost opětovné kasační stížnosti (včetně stížnosti podané druhým účastníkem řízení) je tak omezena na důvody, které NSS v souladu se zákonným omezením svého přezkumu dosud v téže věci neřešil.

pokračování

[10] Podá-li kasační stížnost v téže věci druhý účastník řízení, je § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. použitelný zejména v případě, bránil-li se tento účastník proti závěrům krajského (městského) soudu, které jsou výsledkem aplikace právního názoru NSS vyjádřeného v předchozím rušícím rozsudku (rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2011, č. j. 6 As 1/2011-139, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. II. ÚS 2240/13).

[11] V nyní projednávaném případě NSS dřívější rozsudek městského soudu zrušil na základě kasační stížnosti žalovaného kvůli nesprávnému posouzení právní otázky týkající se toho, zda žalobce unesl důkazní břemeno ohledně včasnosti podání svého odvolání. Nynější kasační stížnost podal žalobce jako druhý z účastníků. NSS proto posoudil jeho kasační stížnost z hlediska výše uvedených kritérií přípustnosti. Stěžovatel nesouhlasí se závěry rozsudku NSS č. j. 2 Ads 290/2022-21 ohledně možnosti prokázání včasnosti podání zásilky. Stěžovatel tedy nenamítl, že by se městský soud neřídil závazným právním názorem NSS, naopak s tím, že se městský soud závazným právním názorem NSS řídil, nesouhlasí a dále s ním polemizuje. Nešlo ani o situaci, že by důvodem zrušení prvního rozsudku městského soudu byla jeho procesní vada, případně nepřezkoumatelnost, a před vydáním svého druhého rozsudku městský soud ani nedoplnil dokazování. Vyjádření stěžovatele učiněná po vydání zrušujícího rozsudku NSS, v nichž stěžovatel označil kasační zásah NSS za nepřípustný zásah do pravomoci „nalézacího soudu“, citoval městský soud v bodě 9 nového rozsudku. Tato vyjádření nicméně nevyústila v další dokazování ani nevedla ke změně právního názoru městského soudu – ten tedy rozhodl v souladu s právním názorem NSS, jímž byl vázán. NSS dodává, že kasační námítky neshledal přípustnými ani z důvodu změny skutkových zjištění, právního stavu či judikatury.

[12] Námitka stěžovatele vztahující se k předchozímu kasačnímu řízení není polemikou s rozsudkem městského soudu a je tedy nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Aby však v řízení nezůstalo nezodpovězeno, zda nebyl stěžovatel zkrácen na právu na spravedlivý proces, NSS uvádí, že v předchozím řízení nynějšímu stěžovateli kasační stížnost žalovaného k vyjádření zaslal. Zásilka se však vrátila soudu zpět, neboť ji nebylo možné vhodit do schránky. NSS poté doručil písemnost vyvěšením na své úřední desce v souladu s § 50 odst. 2 zákona č. 99/1963, občanský soudní řád, ve spojení s § 120 a § 64 s. ř. s.

[13] NSS ze shora uvedených důvodů kasační stížnost odmítl pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 104 odst. 3 písm. a) a § 120 téhož zákona.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[15] NSS ustanovil stěžovateli zástupcem advokáta Mgr. Daniela Holého. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). NSS přiznal zástupci stěžovatele odměnu za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a v sepisu doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif], ve výši 2 x 1 000 Kč (§ 7 bod 2 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu) a náhradu hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož je stěžovatelův zástupce plátcem DPH, zvyšuje se jeho odměna a náhrada hotových výdajů o tuto daň a činí celkem 3 146 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu